

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/104/2015
Identifikačné číslo spisu:	5112233949
Dátum vydania rozhodnutia:	14.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5112233949.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, v mene ktorej koná ako konateľ advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 17 C 276/2012, o dovolaniach žalobkyne proti uzneseniam Krajského súdu v Žiline z 3. apríla 2013, sp. zn. 5 NcC 349/2013 a z 30. júla 2014, sp. zn. 7 Co 393/2014, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 3. apríla 2013, sp. zn. 5 NcC 349/2013 z a s t a v u j e.

Dovolanie žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 30. júla 2014, sp. zn. 7 Co 393/2014 o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Žalobkyňa podala 27. septembra 2012 na Okresnom súde Žilina (ďalej aj „súd prvého stupňa“) žalobu, ktorou sa voči žalovanej domáhala náhrady majetkovej a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). V žalobe medziiným uviedla, že predmetnú ujmu jej spôsobil nesprávnym úradným postupom Okresný súd Žilina, preto jeho sudcovia nemôžu danú vec prejednať a rozhodnúť. Vzhľadom na to žiadala, aby nadriadený súd rozhodol o prikázaní tejto veci inému súdu toho istého stupňa (§ 12 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“)).

Súd prvého stupňa majúč za to, že obsahom žaloby v uvedenej časti je námietka zaujatosti sudcov tohto súdu, predložil spis po ich vyjadrení sa k argumentácii žalobkyne na rozhodnutie Krajskému súdu v

Žilina (§ 16 ods. 1 O. s. p.).

Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 3. apríla 2013, sp. zn. 5 NcC 349/2013 rozhodol, že sudca Okresného súdu Žilina, JUDr. Peter Hrnčiar je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 17 C 276/2012 a ostatní sudcovia Okresného súdu Žilina nie sú vylúčení.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom žiadala toto rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila tým, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca.

Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

Ďalším uznesením z 30. júla 2014, sp. zn. 7 Co 393/2014 odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa z 14. mája 2014, č. k. 17 C 276/2012-98, ktorým bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok 20,- Eur za odvolanie podané proti prvostupňovému rozsudku. Potvrdenie uznesenia súdu prvého stupňa odôvodnil jeho vecnou správnosťou a zároveň jasnosťou a zrozumiteľnosťou.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. Napadnuté rozhodnutie označila za prekvapivé a priečiace sa zákonu. Súdny jej vyrubili súdny poplatok, ktorý jej nemal byť vyrubený a tým jej odňali možnosť konať (§ 237 písm. f/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“). Žiadala preto napadnuté rozhodnutie zrušiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolania podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či tieto opravné prostriedky smerujú proti rozhodnutiam, proti ktorým ich zákon pripúšťa.

Pokiaľ ide o dovolanie žalobkyne podané proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 3. apríla 2013, sp. zn. 5 NcC 349/2013 súd dospel k záveru, že konanie o tomto dovolaní treba zastaviť.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 10a ods. 1, 2 O. s. p. o dovolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako odvolacích súdov rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky a o dovolaniach proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolacieho súdu rozhoduje iný senát tohto súdu.

Podľa § 16 ods. 1 tretia a štvrtá veta O. s. p. o tom, či je sudca vylúčený, rozhodne do desiatich dní od predloženia veci nadriadený súd v senáte; touto lehotou nie je viazaný, ak rozhoduje zároveň o odvolaní. O vylúčení sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodne do desiatich dní iný senát tohto súdu.

V zmysle citovaného ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. možno dovolaním napadnúť len právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, teda súdu inštančného (rozhodujúceho v inštančnom postupe, t. j. o opravnom prostriedku - odvolaní). Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu krajského súdu, ktorý nerozhodoval ako inštančný súd, nie sú splnené podmienky konania pred dovolačím súdom. O vylúčení alebo nevylúčení sudcov okresného súdu z prejednávania a rozhodovania vecí nerozhoduje krajský súd v inštančnom postupe, ale ako nadriadený súd. Takéto jeho rozhodnutie teda nie je rozhodnutím odvolacieho súdu. Dovolanie proti nemu je preto vylúčené a Občiansky súdny poriadok ani neupravuje funkčnú príslušnosť najvyššieho súdu na jeho prejednanie.

Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak do právomoci súdu patrí, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Najvyšší súd preto konanie o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 3. apríla 2013, sp. zn. 5 NcC 349/2013, ktoré touto vadou trpí, zastavil (§ 104 ods. 1 v spojení s § 243c O. s. p.).

V súvislosti s rozhodovacou praxou senátu I. ÚS Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), ktorou odôvodnila prípustnosť dovolania žalobkyňa, najvyšší súd konštatuje, že predmetné rozhodnutia tohto senátu neboli ňou správne pochopené. Správne obsadenie súdu, resp. prejednanie a rozhodnutie veci vylúčeným sudcom je predmetom súdneho prieskumu na základe opravných prostriedkov v odvolacom (§ 221 ods. 1 písm. g/ O. s. p.) i v dovolacom konaní (§ 237 písm. g/ O. s. p.). Túto prípadnú vadu konania skúma inštančný súd (teda súd rozhodujúci o odvolaní alebo dovolaní proti meritórному rozhodnutiu) z úradnej povinnosti. Súd rozhodujúci o opravnom prostriedku v inštančnom postupe pri posudzovaní, či konanie bolo zaťažené takouto vadou, nie je viazaný rozhodnutím nadriadeného súdu o námietke zaujatosti. Uznesenia ústavného súdu, na ktoré v dovolaní poukazovala žalobkyňa, treba preto interpretovať tak, že subsidiárna právomoc ústavného súdu na poskytnutie ochrany ústavnosti v konaní o ústavnej sťažnosti v týchto veciach (vo veciach žalobkyne) nebola daná, pretože sťažovateľka (žalobkyňa) má (bude mať) možnosť sa domáhať ochrany svojho základného práva na zákonného, resp. nestranného sudcu v konaní pred všeobecnými súdmi v inštančnom postupe, teda v rámci využitia riadnych opravných prostriedkov (proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa) alebo aj mimoriadnych opravných prostriedkov (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu).

Nedostatok podmienky dovolacieho konania spočívajúci v chýbajúcej funkčnej príslušnosti najvyššieho súdu rozhodovať o dovolaní proti rozhodnutiu krajského súdu, ktorým tento rozhodol o námietke zaujatosti ako nadriadený súd, predstavuje ustálenú judikatúru senátov občianskoprávneho kolégia (pozri napr. uznesenia z 27. novembra 2012 sp. zn. 1 Cdo 237/2012; z 28. novembra 2012 sp. zn. 2 Cdo 205/2012; zo 4. marca 2013

sp. zn. 3 Cdo 94/2013; z 26. februára 2013 sp. zn. 4 Cdo 316/2013, 4 Cdo 317/2013;

z 28. mája 2013 sp. zn. 5 Cdo 176/2013; z 25. júla 2012 sp. zn. 6 Cdo 164/2012; alebo z 12. júna 2013 sp. zn. 7 Cdo 117/2013).

V prípade dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu z 30. júla 2014, sp. zn. 7 Co 393/2014 ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania tej istej dovolateľky - vid' konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 6 Cdo 221/2014,

6 Cdo 219/2014, 6 Cdo 236/2014, 6 Cdo 295/2014, 6 Cdo 253/2014, 6 Cdo 278/2014,

3 Cdo 428/2014, 5 Cdo 301/2014, 5 Cdo 390/2014, 5 Cdo 365/2014, 7 Cdo 398/2014,

7 Cdo 466/2014, 8 Cdo 265/2014. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 243b ods. 7 O. s. p. už ďalšie dôvody neuvádza.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. (v časti týkajúcej sa odmietnutia dovolania s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože žalovanej v súvislosti s dovolacím konaním o oboch dovolaniach žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.